

Nevzgojena mladina — narodna nesreča

Na mladini svet stoji. Ta pregovor imajo naši južni bratje. V tej prislovcici je izražena preprosta, pa globoka resnica. Bodoči svet bo takšen, kakršen je zdaj mladi svet. Kakršen je mladi rod, takšen bo ves narod. Bodočnost naroda se gradi v mladini. Ko je bila nekoč v starem rimskem senatu razprava o tem, kako bi se dala na najboljši način zagotoviti moč in bodočnost rimske države in katera sredstva bi bilo treba porabiti v to svrhu, je eden izmed rimskih senatorjev — bil je najpametnejši med njimi — dal tale odgovor: »S pravilno vzgojo mladine.«

Vzgoja se da najlaže kontrolirati na svojih sadovih. Ako mi porabimo to sodilo glede na slovensko mladino, bi ne mogli reči, da je vzgoja naše mladine vseskozi pravilna. Nismo med tistimi in tudi nikdar ne bomo, ki so prelomili palico nad slovensko mladino in njeno bodočnostjo, češ da je surova in podivjana, samo pijančevanju in razuzdanosti vdana. Takšna splošna obsodba je nestvarna in krivična. Je pa tudi resnica, da je med našo mladino preveč lahkomišelnosti, posurovelosti, pijančevanja in uživanja željnosti.

Ob gotovih prilikah, zlasti o večjih praznikih, ko se mladi svet sprosti vsakdanjih spon ter se s posebno neoviranostjo vda temu, kamor ga vleče srce in nagon, butnejo s posebno silo na dan slabe lastnosti in navade mladih ljudi. Dogodijo se takšni primeri barbarske posurovelosti in brezumne podivjanosti, da se starejši ljudje zgrozejo nad njimi ter zaskrbljeni sprašujejo: »Kaj bo iz take mladine?« In časniki povzamejo taka vprašanja ter z njimi v zvezi objavljajo — vsak po svoji strankarski opredeljenosti — svoje sodbe in nasvete. O letošnjih velikonočnih praznikih, ko je bilo zopet mnogo takšnih obžalovanj vrednih primerov, je bila izgovorjena ali objavljena o tej zadevi marsikatera beseda, ki je bila resnična, pa še več besed, ki so bile napačne in krivične.

Med te spada tista podsmehljiva rečenica o »našem katoliškem narodu«, ki jo naši laživosvobodomislec in naprednjaki tako radi v svojem znanem cinizmu izgovarjajo. S tem hočejo udariti katoliško vero, češ da ni došla svoji kulturni nalogi med našim ljudstvom. Mariborski »Večernik« je nedavno navrstveno stanje med našim ljudstvom takole orisal: »Le ozrimo se naokoli, pa bomo z

grozo spoznali, kako malo resnične, duhovne morale, kako malo idealov in kako malo smisla za višje dobrine je v našem ljudstvu! Kakor je malo čuta do sočloveka, tako ga je malo ali še manj do naroda in vsega drugega. Povsod je sama surova materialnost, povezana s primitivnim egoizmom, ki je pripravljen izdati vse za najmanjšo stvarno korist. Če kdo misli, da je bolj vsaj v verskem oziru, se kruto moti. Ti naši ljudje so kristjani samo po zunanjih znakih, njihova notranjost pa je poganska. V kolikor se vklanajo verskim zahtevam, ne delajo tega iz zavesti dobrote, ki jo terja vera, ampak kvečjemu iz strahu pred pogubljenjem.« Taka črnogleda sodba in obsodba našega ljudstva je nestvarno pretiravanje in krivično poniževanje slovenskega naroda. So res takšni tipi (ljudje) med ljudstvom, kakor so tukaj orisani, toda ti primeri so izjema, ne pa pravilo. Takle naprednjaški »letalec«, ki je svoje duševno blago odvrigel v uredništvo »Večernika«, gleda iz neke nedosegljive višine z gotovim prezirom na naše ljudstvo ter ga ponižuje pred svetom. Če bi vsi slovenski ljudje res bili takšni trdočno materialisti in sebičneži, ki so pripravljani za najmanjšo stvarno korist izdati vse, kako bi mogli ti ljudje na majhnem ozemlju, ležečem med velikimi kulturnimi narodi in izpostavljenem mednarodnim vplivom in nevarnostim, ohraniti svojo zemljo in obraniti svojo narodnost?!

Naše ljudstvo ni takšno, kakor ga opisuje svobodoumno razumnštvo, in naša mladina ni slaba v celoti. Radi pa priznavamo, da je med njo mnogo primerov surove sebičnosti, pijančevanja in razuzdanosti. Vzrok za to je njena nevzgojenost. In prav v tem oziru moramo poudariti, da katoliško Cerkev in njene zastopnike med našim ljudstvom ne zadene nobena krivda. Slovenski duhovnik je med našim ljudstvom prvi in najboljši vzgojni činitelj. Če njega ne bi bilo in če on ne bi vršil svoje velike krščanske in narodne naloge med ljudstvom, bi slovenski ljudje res bili takšni, kakor jih obsojajo slovenski liberalci. Slovenski duhovščini pa se delajo pri njenem delu največje ovire. Prva zapreka so nekrščanske družine. Kako naj vzidejo res krščansko verujoči in delujoči mladi ljudje iz družin, v katerih vlada samo krščanstvo zunanjih oblik brez notranje navrstvene vsebi-

ne, čestokrat popolno poganstvo z vso ostrino sovražstva proti životvornemu krščanstvu? Druga velika ovira so šole. Naša šola je ustanova starega liberalizma, v kateri je verouk samo učni predmet, ni pa obenem prvo in vse obsegajoče vzgojno načelo. Pravi krščanski značaji bodo iz naših šol izšli takrat, ko jih bodo v pravem krščanstvu resnice in ljubezni vzgojevali ne samo katehetje, marveč z njimi tudi učitelji, in sicer z besedo in zgledom.

Največja ovira, ki je stavljena na pot prave krščanske vzgoje mladine, pa je slaba knjiga, nekrščanski list in nekrščansko društvo. JNS podeželsko glasilo »Domovina« je v posebnem članku, v katerem »rešuje« mladino (28. marca), med drugim tole zapisalo: »Vso dobo našega življenja v zedinjeni Jugoslaviji ni slišala naša mladina mnogo vzgojnega, kar bi jo navajalo k resnemu razmišljanju.« Mi dostavljamo: in tudi ni čitala mnogo vzgojnega, kar bi jo navajalo k resnemu razmišljanju. In prav v tem pogledu bi se morala »Domovina« skesano potrkati na svoje prsi z izpovedjo: »Moja krivda, moja največja krivda!« Kaj je vsebina »Domovinskih« romanov in povesti? Poleg ljubezenskih zadev dvomljive vrednosti same zločinske zadevsčine. Mar vplivajo zločinski tipi, ki jih opisuje »Domovina« po tujerodnih vzorcih, vzgojno na mladino ter jo nagibajo k resnemu razmišljanju?! Kar se tiče društev, priporoča »Domovina« kot najboljšo vzgojno društvo za mladino Sokola ter poudarja, da mladini, ki se izogiblje Sokola in sorodnih društev, preostaje edina pot v gostilno k vinu in žganju. K temu na kratko pripominjamo (prišel bo čas, ko bomo mogli podrobneje in jasneje govoriti), da je Sokol po izpovedi svojih slovenskih voditeljev pristaš »svobodoumne vzgojne morale«. Rešitev poedincev in naroda pa je po prepričanju našega katoliškega ljudstva v izvajanju načel krščanske morale. Kar pa se tiče pohajanja v gostilne »k vinu in žganju«, bi pripomnili, da JNS društva niso vpejla obvezne abstinence od alkoholnih pijač ter ne prepovedujejo svojim članom obiska gostilen. Proti zlu alkoholizma, razuzdanosti in surovosti je edina rešitev dosledna vzgoja v duhu krščanske vere za krščansko življenje, za življenje resnice, dobrote in ljubezni. Nevzgojena mladina pa je velika nesreča za narod.

Pomen mednarodnih trgovskih zbornic

Kratek pregled organizacije trgovcev

Trgovstvo je organizirano že od nekdaj v zapovedanih združenjih ali gremijih. Ta temeljna organizacija je navadno razdeljena po okrajih. Združenja imajo še prostovoljno Zvezo trgovskih združenj za Slovenijo s sedežem v Ljubljani in za vso državo pa v Beogradu.

Nadzorno oblast nad omenjenima organizacijama in nad trgovstvom sploh tvori Trgovska zbornica z odtokoma za obrt in industrijo s sedežem v Ljubljani za Slovenijo. Namen in cilj trgovske zbornice je: proučevati koristi in zahteve trgovstva, obrtništva in industrije, jih podpirati z lastnimi predlogi in jih pošiljati ter zastopati na pristojnem vladnem mestu. Trgovska zbornica nadzira nadaljevalne šole, izdaja obrtne liste itd. Člani trgovske zbornice se volijo po gotovih predpisih za določeno dobo. Članstvo izvoli iz svoje sredine predsednika.

Trgovska zbornica je ena najvažnejših organizacij, ker ureja razmerje in zaslužek v državi najpremožnejšega trgovskega stanu z vlado. Sklepi Trgovske zbornice glede notranjega razvoja trgovstva in kar zadeva naslonitev ali celo združitve z trgovanjem so-

sednih držav, je največjega pomena za blagovno in premoženjsko stanje vsake države.

Združitev mednarodnih trgovskih zbornic

Letos, ko ogroža vojna vihra Evropo v vsakem oziru, smo doživeli, hvala Bogu, združitve jugoslovanske Trgovske zbornice z bolgarsko 25. februarja v Sofiji in 16. marca spojitev jugoslovanske Trgovske zbornice z romunsko v Beogradu. Obeh važnih slovesnosti so se udeležili poleg trgovinskih in drugih ministrov številna odposlanstva odločilnih gospodarstvenikov.

Dasi je Jugoslavija v najtrdnjših prijateljskih odnosih z Bolgarijo in v zavezniških z Romunijo, je združitev omenjenih Trgovskih zbornic prijateljsko in zavezniško povezanost Jugoslavije do obeh sosednih držav poglobila in utrdila v najbolj nevarnih časih vojne nesigurnosti.

Vажnost združitve jugoslovanske Trgovske zbornice z bolgarsko

Pri gradnji novega gospodarskega reda v Evropi so se pokrajinski sporazumi pojavili kot načelo, ki dobiva čedalje večji pomen. Jugoslavija in Bolgarija, ki sta državi z majhnima gospodarskima področjema, sta nave-

zani pri ohranjanju svojih narodno-gospodarskih zajednic na to, da iščeta izhod iz tega v pokrajinskih sporazumih, kateri jima omogočajo razširitev temelja za njuno gospodarsko delavnost. Toda v tej smeri morata razmotriti možnosti vzajemne ureditve svojih gospodarskih odnosov na širši osnovi. Vsekakor obstoje v tem pogledu ugodni upi ne samo za bolgarsko-jugoslovansko sodelovanje na poprišču proizvodnje v tretje države, temveč tudi na poprišču medsebojne izmenjave med Bolgarijo in Jugoslavijo.

Jugoslovansko-bolgarska trgovinska pogodba iz leta 1937. predvideva ustanovitev skupnega mešanega gospodarskega odbora. Ta odbor more v sodelovanju z že ustanovljenimi skupnimi gospodarskimi ustanovami, kakor je bolgarsko-jugoslovanska gospodarska zbornica, dosti pomagati k pripravi za pogodbo v najširšem obsegu in k zagotovitvi skupnega dela za gradnjo lepše gospodarske bodočnosti obeh bratskih držav.

Jugoslavija in Bolgarija sta se dolžni podpirati posebno sedaj, da bosta laže preživeli vojno, ki besni v Evropi. Namenu medsebojne podpore z izmenjavanjem gospodarskih dobrin bi naj služila spojitev obeh trgovskih zbornic.